

Nummar 21.
18ad jakkegårdde.

Korsfjord-tid:
15ad NOVEMBER 1916.

Redaktöra:
HENR. OLSEN.

Hærra vækta.

Mist legje čadmannat lossa aigek, muittala okta vaivaš ædne. Mu boadnja læi gukka læmaš bargotaga, ja muttom idded borraimek mi dam manjemus laibbebitta, mi mist læi viesost. Maid mi galgaimek oažžot nubbe borrami, im diettam mon. Dat ænemus givsalaš boddo læi, go mu ucca vilggisvuovtag golmajakkasaš Anna bakkodi: „Ædne, Anna læ nälges!“ ja mon fertijim vastedet: „Mu ucca æcalas ustebam, ædnest i læk mikkege addet dudnji.“ Imaštemin gæcái son mu ala. Dat læi dego mu vaibmo oroi luoddanæme; ja maid galggim mon dakkat? Mon legjim oapatam mu manaið rokkadallat Jesus nammi, mutto duotta vuotašægje osko rokkusgullujume ala i gavdnum mu sielost. Mon rokkadallim ollo gadnjalignim, mutto im vuorddam væke vissaset. I nuft ucca Annain. Im goassege vajaldatte mon dam ilolas vuorddem, maina son, go moai gærgaime rokkusin, gæcasti bajas mu muodiodi ja celki: „Daidda Ibmel dal læt čuoppamen laibbebitta migjidi.“

Gaskotaga læi mu boadnja læmaš olgon occamen bargo, mutto duššas. Lossis vaimoin manai son fast sidi. Uksadagast dæivai son særvegodde bapa, gi celki sudnji: „Don læk gukka læmaš bargotaga ja læ manga njalme galltet, moft læk dust sidast!“ Dam gačaldaga bokte

algi mu boadnja čierrogoattet ja muittali, atte mi laeiniek sikke borramušataga ja rudaitagá.

Ja de dapatuval, atte mu boadnja, dastamañnelaš go moai ucca nieidašin læime rokkadallam, bodi sidi stuora gorin, man siste legje borramušgalvok dievva. Bajemusta gorest vællai okta stuora laibbe. Go lokke valdestuvvui erit, læi laibbe dat vuostas, maid ucca Annaš aicai. Dasto doaška-sti son giedaides okti ja čurvvi: „Ædne, Ibmel i læk čuoppam duššefal laibbebitta, mutto son læ saddin migjidi olles laibe!“

Atte oaidnet min gočom.

Atte vuostaivalddet min gočom ja gudnijattet dam, dat læ duotta ibmelbalolaš ja mainotatte ællem. Juokke olmuš læ riegadam balvvalam diti dam duoje, maid Ibmel læk mæredam.

Jos don aigok ællet Ibmel oudast rakisuoda siste, de gavna dam dudnji dokkalaš duoje ja dævde dam. Min vaddesuotta læ atte oažžot olbmuid dam duottavutti, atte dat uccemus nuftgo dat stuorenus vuorbbe læ mærreduvvum Ibmelest. Uksavaktimbavvalus læ ibmelvuoda gočomrievte.

Juokkelagan barggo lœ nuft dokkalaš ja arvoglaš Ibmel čalmi oudast.

Dat atte cakketet goalo satta sæmما burist læt gočom Ibmelest go atte bajasrakadet kæisar-rika daihe raddit ædnamoase.

Joseph Parké.

Duotta sanek.

Ædnagak vaiddalek, atte si alelassi oidnek sævdnjadasa ja buttesmættomvuoda. Si æi arved, atte dat læk čuovgga, mi almostutta buok gamasuoda, vai si šaddašegje sierranet erit sævdnjadasast ja ællet čuovggadasast.

*

Rakisvuotta, dat sielo lieggos ællemadde agjag, satta suddadet dam garrasemus jienä ja muot-tag, nubbastuttet vaimo galbma dalve čabbemus, bæivašlieggos gæssen.

*

Gæča alelassi dorvoin ja oskoin Ibmel muodoi sisa, ja don ik darbaš læt balost dæivvat olbmui muodo.

*

Dam kristalaža-dille ja dakkamuš læk dat sæmما go nastid: atte høenggat almet ja čuovggat ædnam ala.

*

Suddost læk ollo værjok, mutto gieles læk okta giettadoarjo, mi dokke buok daidi.

*

Dam vaimost, mi alelassi læk dievva ilost, læk sagje maidai æra olbmui morraši.

*

Made gukkeb mon cælam, boadam mon œmbo ja æmbo diettet, atte buok, mi læk garra jukkamuš, vahagatta rubmaš, ja atte rubmaš varjalæme ja vuoina oudanæme diti i gavdnu jugos, mi

læ nuft dokkalaš go buorre juk-kamčace.

Ibmel læ sivnedam buttes ēace jugosen, mutto mi olbmuk æp læk duttavaža alo dam dafhost.

Moadde sane Nuorttanaste odda redaktorast samidi.

Rakis samec vieljak ja oabak.

Nuftgo di dietetebet, de læ Ib-meli kemaš dokkalaš atte sidivalddet »Nuorttanaste« redaktora Ovla Andrasa. Ædnagak dist botte dieðostge dallanaga dam jurddagi, atte blaððe dal Šadda orostet olgusboattene. I dat obba længe imaš, atte di læidek balost; dastgo mon dieðam min aindno samegiel bladde læ Šaddam æmbo ja æmbo rakisen din gaskast, made gukeb dat olgusboatta.

Mutto æi dat læm aivefal di, gæk læidek sæmma balost. Maidai min darolas sameinišson ustebak, gæk bajasollek blaðe olgusaddem ja ærak gæk rakistek samid, legje sæmma balost. Si datto buokak ainas bisotet blaðe, vaiko oroi lossad oažžot čoavdet vaddesvuodaid.

Vuoi man buorre lær fast bæssat oaidnet, atte dak øi boade goassege hæppašubmai, gæk dorvastek Ibmel. Son sati maidai dam dilalašvuoda siste rabastet gæino ja čajetet su-dato nuft čielggaset min ouddi. Mi gittep su dam stuora armo oudast.

*

Rakis Samek! Mon addam dal din dietetevassi, atte dat rakis Ibmel læ fast gavdnam ovta daihe goččom ovta, namalassi mu, nuftgo Ovla-Andrasa mahestbargge »Nuorttanaste« olgusademin. Ja mon satam odne cækket din oudast: Mon læm siskaldas iloin vuostaivalddam dam goččom Ibmelest. Son læ addam munji dam stuora arino atte vuoledet ječcam dato su basse dato vuollai. Mon læm gittevaš Ibmel, go son aiggo mu heitoga dokkitet dam hærvälaš barggoi su vidnegardest dam lakai go son datto.

Mon fertim goit dovdastet, atte mon im sate gal dævddet dam guokte oudes redaktora G. F. Lund ja Ovla Andrasa saje; mutto nubbe bælest læ munji stuora jedditus daina Ibmel

sanin: »Mu arbmo læ dudnji gallie, dastgo mu fabmo olla-suvvu hægjovu oða siste. 2 Kor. 12,9. Son satta namalassi maidai muge emava arbmoaddaldagaaid buristsivnedet ječas balvvulusast. Son læ oskaldas, gutte læ goččom. 1 Tess. 2,24.

Mi læp dal buokak ilost, go min rakis »Nuorttanaste« ain satta olgusboattet ja vagjolet duoddari bagjel, vuonai ēaða ja njargai birra Sameðnamest ja æra guovloin, doalyveddin dam hærväsa saga Jesus birra, gutte læ suddolažai usteb, son gutte læ addam ječas jabmemi maidai sami oudast, ja datto bæstet sin erit suddost alme hærväsvutti. —

Min blaððe aiggo nuft vagjolet sami gaskast — nuft ucce ja vuollegaš go dat læ — sæmuna vuoija siste go dam ragjai nuft gukka go Ibmel dam datto. Dat aiggo buktet ain maidai politikalas sagaid ja sisasaddijuvvum bittaid nuft gukkas go sagje læ.

Rakis samek! Nuftgo »Nuorttanaste« oðða redaktora duostam mondal din dæryvatet æmbo vieljalažat go dam ragjai. Daðebahabut læm mon amas din gaskast, mutto Jesus siste sattep mi læt oappasaža dego vieljak ja oabak. Ja mon duostam vela vuollegažat adnot din oudastrokkadusa, gæk Jesus særvvevutti lepet boattam. Mon darbašam ollo armo Ibmelest gævatet ječcam visaset ja vuollegažat sikke su ja olbmui oudast.

Sæminast avčotam mon din vieljalašvuodain: Rakis samek! Čajeteket ain dam ilo sikke munji ja min darolas sameinišson ustebidi, atte di sæmma ja vela stuoreb angervuodain dinggotet ja doallabetet min aidno same blaðe. Allus oktage dist »hæppanadda« doallamest same blaðe, jos di mattebetetge darogiel. Doaivom, atte æi gavdu galles sami gaskast, gæk læk boattam daggar dokkites dile sisa.

Go min darolas ustebak dakkek nuft ollo vœketam dit min bajassikke vuoinalaš ja rumalaš dile dafhost, de læ min gædne gasvuotta ucemusta čajetet dam gitevašvuoda sin vuostai, atte mi ječage — dai navcái miele mist læk — læp miele doar-jomen sin væke. Dat læ dusſefal mu vieljalaš avčotæbme digjidi. Ja mon læm alo gitevaš din vuostai.

Nuft bijam mon min blaðe doaimatusa boatteiggai ollaset Ibmel visa-

las halddoi; dastgo sou læ famolaš buristsivnedet dam uecanaža, doaivo-dedin atte nu baiggo i læk duššas Hærra siste. Son aiggo væketet maidai muge Jesus nama diti.

Ibmel buristsivnedekus buok »Nuorttanaste« doallid ja lokkid sikke gukken ja lakka!

Min Hærra Jesus Kristus arbmo-lekus din miele!

Vieljalažat
din Henr. Olsen,
Korsfjorden, Alten.

Stjernanuorest.

Dal bividam mon saje min rakis samegiel blaððai, maid mon læm juo gukka vuorddam morrašin. Dal mon læm vuostaivalddam dam rakis blaðe, maid mon bœsam logadet mu ječcam ædne gilli, mast mon addijegiin buok, maid mon lokkim ja maidai bessiu lokkat ja gullat, atte redaktora læi sardneræisost, go Hærra sadne bodi ja son ferti guodđet su doaimatusas, maid son læi doaimatæme. Nuft læ minguim, go sadne boatta, de mi fertip guodđeleit ja vuolggjet. Likko-lažak læk dak, gæk læk garvvas. Rakis ustebidam, lepet ain buorre doaivo siste rokkis vuotoin buok bagjel. Rokkadallop mi vuoinast ja duotta-vuodast! Mon rokkadalam vaimostam, atte Ibmel ače anaši ain morraš min ucca blaðaš oudast. Nuftgo don læk buoren oaidnam migjidi atte valddet min rakis redaktora erit, de don læk buoren oaidnam vissasi buok.

Dal mon im sate řat sajetuttet min ucca blaðaš. Vare dat ain olgus-boadaši, dat min ucca blaðaš. Hæitam čalle mest dam have.

Dærvuodak must buok »Nuorttanaste« lokkidi, ja Ibmel jeddijekus redaktora bæras, mi læ baccam su manŋai.

Per Aslaksen Somby.

*

Dat illođatta mu, go mon oainam, atte min blaððe vuostaivalddjuvvu rakisvuodain ja duttavašvuodain min doalli gaskast. Dat adda æmbo avčotæme munji barggat daina.

»N.n. redaktora.

Lævnjast.

Bivdam saje „Nuorttanastai“ āuovvovaš linjaidi min gielda daš dilalašvuoda birra.

Nuftgo min lokkek dittek, de læ mist asatuvvum provianteringsraadak birra rika skappom diti halbeb galvoid. Mutto nuftgo buokak dittek, de lœ juokke gielda provianteringsraada skappom jafoid olbmuidasas halbes haddai ja bigjam stuoremus hadde galvoi ala, mutto i fal daggar galvoi ala, mi guoska vaivan bivddidi.

Gukkes biekom ja stuora naggo vuolde læ min provianteringsraada ferttim algget čokkit rudaid jaffodiggojegjidi, nuft atte dat i læm gukka ouddalgo legje čokkim nublokkai duhat kruvna raada oudastolbmai skappom varas golma sorta jafoid. Dalle lœi august mano alggo, mutto dal læ juo september manno olggon, ja i oidnu ige gullu mikkege jafoin.

Olbmuk, gæk læk diggom dalvjejafoid raadast, ferttijek dal vazzet guoros giedain vaillevuoda siste. Mutto dak, gæk legje diggom jafoid gavppeolbmain, læk aigga juo bakkom laibid buok golma sorta jafoin. Dal læ vaddes gavppeolbmaidi skappot jafoid.

— Nuft læ min gielda olmuš riebok dego savcak, mak læk accumen garggoi: jos vække i boade farga, de dille šadda ceppegovto-laš. — Vaddes lœ min gieldast juokke dafhost. Savvamest livči, atte juokke nuora olmai valdaši dam jurdašæme vuollai.

Lævnjast 7—10—16.

XI.

Dænóst.

Dast duvle dapatuval dat is-soras dapatus, atte okta olmai dast min sidagaddest aido ouddalaš go Dænojokka galbmoi, hævvani dednoi ja dat i šaddam gavdnut. Ja dam lakai læ šu havdde dobbe čace bodnest. Son lœi okta daina likkotemin, gæid buollevidne doalvoi agalaš likkotesvutti.

Jurdaš don nuora olmai, go don navdašak dam mirko, man bokte nuft ædnagak šaddekk likko-

tæbmen juo dabe aigest ja dobbe agalašvuodast.

Hæitam čallemest ja savam likko odda redaktørai.

Dænóst dam 22—10—16.

Vuollegažat
Hans Layde.

*

Bivdam saje dam moadde sadnai „Nuorttanastest“. Muittalam dabe ellek dærvan buok oap-pasak nuft gukkas go mon gulam, ja muittalam vela, atta rafhe læmaš min guovddo dam ragjai ja maidai šibiti guovddo. Dat læ buorre, atte olbmuk læk dærvan bisotam šibitidesek čavča ragjai gumpi dafhost. Dabe Dænóst læmaš maid okta gumppe, mi læ čada aige ruottam ja njagatallam olbmuid šibitid; mutto i læk gal bæssam vahagid dakkat. Dat læ erinuamaš Caganjargast gapperas vuolde, gost lœ okta dallo ja ollo savcak. Imaš læ, go i læk vela vahagattam dæid olbmuid, dušse ovta savca læ guoskatam, i læk gal sattam borrat, go olbmuin læ oainatallam. — I læk gumppe oalle havskes guosse, go dat læ lakka. —

Ollo dærvuodak must buok blade lokkidi gukken ja lakka.

Dænóst 2—11—16.

Samemissionera Wangberg
læ dam čavča doallam 25-jage avvobæive nuftgo Ibmel sane sardnedægje. Dam festalašvuoda doalai son su riegadamsajestes, Espenes, Senjen.

Arvo mieldé 300 olbmu legje boattam čoakkai dam boddo. —

Wangberga miššonlavvo šiet-tada 500 olbmu.

Norga statavælgge
læ dal 418 million kruvna. Dat šadda arvo mieldé 165 kruvna juokke asse ala.

Uccan oapatægjek.

Muittaluvvu, atte dast gieskad legje 900 joavddelas oapatægje-poasta albmugskuvlain min ædnamest. Dai poastaidi legje boattam 500 occe.

Neutraliteta bagjelduolbiam.

Dat darolaš radditus læ sad-dim dam ruošalaš radditussi vuostalastem, dainago muttom ruošalaš torpedojager læ bačam ovta tuiskalaš mæravuolašvadnas siska-bælde min ædnam mærraraje.

Maidai muttom engelas mœra-vuolaš vanas læ fidnam siskabælde min mærraraje dast gieskad. Dat engelas radđitus læ ožžom vuosta-lastem min radđitusast.

Ruošalažak Salonikist

læk jottam čada bællemailme ol-lim diti Balkani. Sin soatteværjok deivve sin asiatalaš gaddest dom gukkes nuorttan, mak legje saddi-juvvum nubbe bælde Dam jaskis abe, Amerikast.

Gonagasrika Polen.

Tuisklanda ja Østerrika læba dast gieskad mærredam Polen, maid soai læba vuottam dalas soade bokte, nuftgo gonagasrika, mutto Tuisklanda valde vuolde.

Dat læ erinoamaš skappom diti odda soaldati polakalažai ga-skast atte Tuisklanda ja Østerrika læba dal juo valddam Polen æiga-dušsam vuollai.

Nubbe bælde læk dak allier-tak, erinoamačet Ruošaændnam, garraset naggim Tuisklanda mær-redæme diti Polen dile harrai.

Prins Leopold Bayernest

læ namatuvvum nuftgo boatteiga-laš gonagas Polenest. Bayern gonagas læ mannam Warschau gavpugi kruovnedæme hærvasuoda doallat.

17 grækalaš dampa
læk 2—3 vakkost vuogjoduvvum bodnai. Manga grækalaš mærra-olbma læk dušsam daggobokte-

Præsidentvalgga Dai ovlastattu-juvvum statain.

Dam 7id november dollujuv-vui odda præsidentvalgga Dai ovta-stattujuvvum statain Amerikast.

Bajemušdiggeduobmar Hughes ja præsident Wilson læiga valgga-avdnasak, mutto dat maneb šaddai fast valljijuut nubbadi.

Mailme-soatte.

Balkanfrontast

læk dak alliertak rucktotvalddam serbialaš gavpug Monastir, man vuoto bokte serbialažak doivvuk farga ožžot vanhemædnam fast ječasek oabinen.

I dat goit daide læt nuft alkke go dat doivvujuvvu.

Ruošalažak

læk nuorttafrontast vuolasbačam ovta zeppelin Volhynienest. Åra soatte-oddasak dam guoylost æi læk aido dalašest.

Rumæniast

oudastmannek sikke Siebenbyrgenest ja Dobrudsjast dak tuiskalaš, østerrikalaš, bulgarialaš ja turkalaš soattevægak ja læk valddam moadde gavpug, ollo fangaid ja soattebierggasid.

Rumænien dille orro saddamen vaddasebbo bævest bævvai ja daidda fertet boattet juogadet Serbien bacca dilalašvuoda.

Buok maid ruošalas soattevægak dakkek væketani diti Rumænien, orro læme dušas.

Vuogjoduvvum.

Okta 12,000 tona franskalaš passašer-damppa, »Burdigat«, læk gieskad sad-dijuvvum bodnai tuiskalaš mærvuolaš vadnastes. Buok olmuk gagjuvujuegje.

Muđoi læk ein dak dabalaš vuog-joduvvumak sæmma goavvas sikke soađaidøegje ja nøitrala ædnamid mærafartøjai guovddo.

Mañemus fabmogæčaløbme.

Østerrikalaš avisak muittalek, atte Tuisklanda, Østerrik-Ungarn, Bulgaria ja Tyrkia galggek boatte giđdi čokkit dam stuoremus ja mañemus fabmogæčalæme ožžom diti soađe loapatet. Si aigok oddasist rakadet daggar soattevæga, maid mailmehistorja dam ragjai i læk diettam muittalet. Gidda mañemus olmai galgga gaibbeduvvut, lasetek vel si.

Na gal jameš daina su stuora goaivvošin ožžo ain nokka dakkamuša coggradallat soattemomani æmbo boald-damuša.

Gitos.

Mon aigom daggobokte ječcam ja maidai min doalli bælest — mi i daide læt sin miela vuostai — gitet min missjon miedebargge hr. F. Lund, gutte dam čavča mañjel Ovla Andrasa jabmem læ nuft višsalet barggam min blædølgusaddemin ja æra darbaslas bargoin dast, nuft atte dat i šaddam goit orostet, vaiko læ gal ollo mañjnam.

Dat læi stuora buorre, atte mi ožgoimek dam nuora olbina væke. Son læ dađebahabut barggam hirmos vaddesvuodai siste bladin, go sust læila uccan dövddo samegiela harrai, nuft atte min gudnalaš lokkek ožžuk læt gierddavaža dai fæilai diti, mak daina mañemus nummarin læmas.

Mi savvap Ibmel buristsivdnadusa dam nuora olbinai ja su boatteiggai!

Sæunmast gitam mon min same-vielja, hr. Nils Olsen Fielmayuonast (Korsfjorden), gutte læ nuft usteblažat væketani blæde korrekturlokamin, mi maidai læmas buoren bisotet dam ol-gusboattem fakkistaga hettusai siste »N.n.« redaktøra.

Min blæddai

læ Buolbmagest sisasaddijuvvum okta gukkes bitta Ovla Andrasa birra. Go dat læ juo ouddal čallujuvvum ollo su birra ja dat læ soames sajin sæmma sistdoallo go dat læmas soabmasin oudes bittain, de mi æp sate dam sisavalddet blæddai. Dasa vel læ — nuftgo buokak dittek — uccan sagje min blædest.

Mi bivddep dam gudnalaš sisasaddijægje gierddayašvuoda.

Nubbe bælest læp mi gitevažak sudnji dam avčoteme oudast, maid son čalla »Nuorttanaste« olgusaddem harrai.

Rafhe?

Muttom tuiskalaš blædde namata, atte dat amerikanalaš rađditus læ garves goasikkenassi čoakkaibovddet rafhe-sagastallam.

Tuisklanda læ mielalaš addet ruoktot Belgien, ja muttom bæggalmas socialista læ doallam stuora sarne rafhe birra, gost mærreduvvui, atte Tuisklanda i galga doallat daid vuottam ædnambittaid.

Fuobma dam!

Go mon persovnalažat im sate gitet juokkehaža, gutte læ saddim munji arvostatte ja giteladde brævaid mu balyvalusa vuolde nuftgo blæde ansvarlig redaktøra, aigom mon doainotet blæde spalta. Vaimolaš gitos, vieljak, buok oðdast!

Go mi dal læp ožžom oðða olbina fast, de gæčalekop særvalagai væketet su bargo. Lepet višsal čallet blæddai, oanekažat ja burist! Mavse jes kontingenta buorre aigest ja gæčal oužotet oðða doallid blæddai!

Mon læm dal jottamen Tromsi oappam diti samegiela, ja jos Ibmel datto dæivadep ni farga.

Din

F. Lund.

Diedetusak,

mak galggek valddujuvvet »Nuorttanastai« maksit 5 evre juokke sadne. Daggar dieđetusak sisavalddujuvujek gidda golma gærde dam sæmma hæddai. Juokkehaš, gutte dieđetusaid sisasadde, berre lokkat sanid ja sæmmast sisasaddet friamærkaid makson.

Stuoreb dieđetusak, mak galggek gukkeb aige sisavalddujuvvet, gartek halbebun. Dast mañjel øei valddujuvvet smaveb dieđetusak blæddai øerebgo maksu, 5 evre sanest, miedečuovvo sæmmast.

»Nuorttanaste« doaimatus.

Od da girjek!

»BIBALA OAPPO OAMEDOVDÖ BIRRA.« Hadde 25 evre frimærkak ja girje boatta fria poastast. Dam girjest læ 60 sido.

Darogiel girje »VORE BRØDRE LAPPERNE«, 96 sido ja manga govva, mast maidai min missjon bargid govak, maid særvest maidai Lunja rokke ja »Nuorttanaste« redaktøra govva. Dat darogiel girje muittala Same missjon bargo birra Sameædnamest algo rajest dam ragjai. Dam girjest gavdnu maidai Sami apostal Thomas von Westen govva. Hadde 30 evre frimærkak, fria poastas sad-dijuvvum. — Daggar dinggum-brævak æi mana portofria poastast. Dinggu dallanaga ja čale!